

PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

Índex

1.	INTRODUCCIÓ	4
2.	APROVACIÓ, REVISIÓ I ACTUALITZACIÓ DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA	5
3.	CONCRECIÓ DE LA CONTEXTUALITZACIÓ DEL CENTRE	5
4.	DIAGNOSI DE LA SITUACIÓ DE LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE	8
5.	OBJECTIUS DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA I NECESSITATS DETECTADES	8
	5.1 Objectius generals del Projecte de Convivència	8
	5.2 Objectius específics del Projecte de Convivència	8
6.	INDICADORS D'AVALUACIÓ I GRAU D'ASSOLIMENT DELS OBJECTIUS ESPECÍFICS	9
7.	MESURES DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ EDUCATIVES	9
	7.1 Prevenició	9
	7.1.1 Actituds i valors	9
	7.1.2 Coeducació	10
	7.1.3 Educació intercultural	12
	7.1.4 Educació per la pau	12
	7.1.5 Educació socioemocional	13
	7.1.6 Educació per a la salut	13
	7.1.7 Educació en l'esforç i la responsabilitat	14
	7.1.8 Educar en el respecte	15
	7.1.9 Educar en la gestió positiva dels conflictes	15
	7.1.10 Inclusió	16
7.1.	7.2 Intervenció: Resolució de conflictes	17
	7.2.1 Mediació	17
8.	CONCRECIÓ DE PROTOCOLS DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT SITUACIONS DE CONFLICTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA	18
	8.1 Protocol per a detectar casos de maltractaments	18
	8.2 Protocol en cas de detectar casos de "bullying" escolar entre iguals	19
	8.3 Prevenició del tabaquisme i de l'alcoholisme i el consum de substàncies tòxiques	19
9.	LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA	20

Gestió del document:

	Realitzat per:	Revisat per:	Aprovat per:
Nom i cognom	Jordi Mengual i Samuel Villar	Gema Almagro	Olga Quesada
Càrrec	Cap d'estudis d'FP i Cap d'estudis ESO-BATX	Coordinació de Qualitat	Direcció
Data	26-01-2022	26-01-2022	26-01-2022

Llistat de les modificacions		
Núm. Revisió	Data	Descripció de la modificació
00	26/01/2022	Creació del document

1. INTRODUCCIÓ

El marc normatiu que regula el Projecte de Convivència de l'Institut Esteve Terradas i Illa de Cornellà de Llobregat és la *Resolució EDU/1753/2020*, que modifica la *Resolució ENS/585/2017*, per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del Projecte de convivència en els centres educatius dins del marc del Projecte educatiu de centre.

També segueix les indicacions de la *Guia per a l'elaboració del Projecte de convivència* editada pel Departament d'educació de la Generalitat de Catalunya

D'aquests documents, destaquem les següents consideracions:

- *En el marc d'una societat tecnològicament complexa, culturalment diversa, amb canvis permanents, importants moviments migratoris i noves formes d'exclusió, **entenem la convivència com la necessària relació amb un mateix, amb les altres persones i amb l'entorn, fonamentada en la dignitat humana i el respecte als drets humans.***
- *Conviure significa viure plegats, compartir objectius i en bona relació. La convivència demana la formació integral de la persona i es fonamenta en els valors de **la pluralitat, la participació democràtica, la inclusió social, la igualtat d'oportunitats, el respecte a la diferència, la gestió positiva de conflictes i la cultura de la pau.** La convivència comporta una consciència de la mateixa identitat que implica l'acceptació de l'altre i un sentit de pertinença i contribució personal a la societat.*
- *L'escola és el reflex de la societat i, alhora, un espai privilegiat on tots els ciutadans i ciutadanes adquireixin uns coneixements i uns hàbits de socialització i de relació amb els altres. Un dels seus objectius bàsics ha de ser **ensenyar i aprendre a viure i conviure;** ha de fomentar la convivència, tant a l'interior del centre educatiu com al seu entorn immediat.*
- *En el marc de la Unió Europa, els sistemes educatius dels països que la integren han de respondre al repte de preparar ciutadans eficaços i justos, capaços d'atendre i de sobreviure a les exigències d'una societat competitiva i, alhora, de comprometre's en la seva millora d'acord amb uns **valors orientats a la convivència i la cohesió.***

El Projecte de convivència de l'Institut Esteve Terradas reflecteix les accions que el centre educatiu desenvolupa per capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat escolar per a la convivència i la gestió positiva dels conflictes. Aquestes accions van adreçades a la millora de la convivència en diversos àmbits i nivells d'actuació. També recull els mecanismes que el centre estableix a l'hora de resoldre els conflictes i de crear una atmosfera de treball i convivència segura i saludable. Totes les mesures han d'estar harmonitzades i han d'avançar cap a un plantejament integral i global de la convivència, partint de les necessitats concretes del centre i des d'un plantejament d'aprenentatge col·lectiu.

NIVELLS I ÀMBITS D'ACTUACIÓ DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA			
NIVELLS	ÀMBITS		
	 AULA	 CENTRE	 ENTORN
PREVENTIU	- Valors i actituds convivencials - Competència social i ciutadana		
INTERVENCIÓ	- Gestió i resolució positiva de conflictes		
ORGANITZATIU	- Organització i gestió del centre		

2. APROVACIÓ, REVISIÓ I ACTUALITZACIÓ DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

Correspon al director o directora del centre formular la proposta inicial del Projecte de Convivència i fer-ne les modificacions i adaptacions corresponents, impulsar-ne l'elaboració tot garantint la participació de la comunitat escolar i aprovar-ne la proposta definitiva.

El claustre de professors intervé en l'elaboració, la modificació i l'actualització del Projecte de Convivència.

Correspon al director o directora del centre la competència d'aprovar la proposta de Projecte de Convivència, prèvia consulta preceptiva al consell escolar, el qual expressa el suport al projecte per una majoria de les tres cinquenes parts dels membres.

El Projecte de Convivència, com a part del Projecte Educatiu de Centre, ha de contribuir a impulsar la col·laboració entre els diversos sectors de la comunitat educativa i la relació entre el centre i l'entorn social.

3. CONCRECIÓ DE LA CONTEXTUALITZACIÓ DEL CENTRE

3.1 Factors del centre

La procedència de l'alumnat, en general de classe treballadora, varia en funció dels estudis que realitzen. L'alumnat d'ESO i Batxillerat prové bàsicament dels centres de primària i secundària de la ciutat. L'alumnat de PFI i cicles formatius, gràcies a la bona situació i comunicació del centre i a la qualitat dels ensenyaments impartits, prové d'una àrea geogràfica molt més àmplia que la de la mateixa ciutat.

Disposem de recursos per donar una **atenció individualitzada** a l'alumnat, especialment a aquell que té necessitats específiques de suport educatiu: orientadores, professionals de SIEI, tècnic d'integració social, educadores d'educació especial, vetlladores...

Ja fa anys el centre va fer una aposta contundent i sistemàtica per utilitzar la **coeducació** com a eina per eliminar tota mena de discriminació per raó de sexe a més a més d'integrar de forma explícita i amb continguts d'aprenentatge la perspectiva de gènere. El projecte d'innovació en coeducació de l'Institut Esteve Terradas és un projecte viu, que es revisa curs darrere curs per tal d'anar buscant la millora continua de les nostres actuacions.

Al llarg de l'ESO es fa servir, d'una manera especial, la metodologia de treball per projectes. Així doncs, l'alumnat farà a cada nivell entre 2 i 3 projectes globalitzats, en els quals estarà implicat, d'una manera o d'una altra, tot l'equip docent. Així, es garanteix el treball de les competències dels àmbits transversals al llarg de l'etapa, especialment les de l'àmbit digital.

Per altra banda, també s'organitzen petits projectes que depenen d'una, dues o tres matèries. Si en els projectes globalitzats la participació ha de ser de tot l'equip docent, en aquest tipus de projectes més reduïts no és necessari que així sigui.

Per últim, cal destacar que es fan trobades de professorat al llarg de l'any, anomenades *laboratori de projectes*, amb la intenció d'incentivar aquesta metodologia entre els diferents equips docents.

A Formació Professional es treballa amb la metodologia ABP en algunes famílies professionals. En tots els cicles formatius de grau mig i superior es realitzen activitats basades en projectes. Cal dir que aquests projectes més generalistes es realitzen com activitats dins d'alguns mòduls. El projecte més destacable al llarg del temps es realitza a la família d'administratiu, on tots els cicles passen pel projecte d'empresa simulada. La metodologia ABP està totalment implantada en el CFGS d'Assistència a la Direcció i la metodologia SCRUM està implantada als CFGS de Desenvolupament d'Aplicacions Web i Desenvolupament d'Aplicacions Multiplataforma. Hi ha un equip de treball per fomentar l'aprenentatge d'alguna d'aquestes metodologies a tots els cicles formatius del centre.

Pel què fa referència a la **conflictitat al centre**, l'Institut Esteve Terradas no té un índex de conflictitat alt. Són molt infreqüents els expedients disciplinaris que arriben al Consell Escolar. Tot i així, el Projecte de Direcció vigent per al període 2020-2024 treballem per reduir l'índex de faltes disciplinàries que no comporten un expedient disciplinari. En aquesta línia, el centre treballa amb pràctiques restauratives i s'imparteix formació al professorat. Aquesta metodologia enfoca el treball a l'aula amb l'alumnat en dos grans eixos: crear un clima a l'aula i al centre que ajudi a reduir l'aparició de conflictes, i, per altra banda, donar solucions als conflictes des d'una perspectiva més acollidora, fent servir l'escolta activa, la mediació, les converses restauratives...

3.2 Factors de l'entorn

El centre interactua de manera molt estreta amb el seu entorn més immediat. Mensualment, participem en les reunions entre representants dels equips directius de primària i secundària que fomenta el mateix ajuntament de Cornellà. L'objectiu d'aquestes reunions és assegurar la

coordinació entre els projectes educatius dels centres que impartim les etapes educatives successives a un mateix alumnat.

Rebem suport dels serveis educatius de Cornellà-Sant Joan Despí, en funció de les necessitats de l'alumnat, i en fem una valoració anual. Per altra banda, som una de les 40 entitats signants de l'Acord Social de Cornellà, aportant idees per protegir les persones de la ciutat que més ho necessiten i participant en programes com la jornada APROPA, en el Projecte Sharing to Learn (on l'alumnat de secundària fa d'ajudant a les classes d'anglès dels centres de primària propers) i en les activitats de la XAJI (xarxa activa de joves per a la igualtat), entre d'altres.

Participem en premis i concursos organitzats per l'Ajuntament de Cornellà, com, per exemple, el concurs de treballs de recerca de 2n Batxillerat, el concurs de punts de llibre de Sant Jordi o el concurs del dia de la dona treballadora.

Participem també en el conveni de col·laboració entre l'administració de la Generalitat de Catalunya, mitjançant el Departament d'Educació, i l'Ajuntament de Cornellà de Llobregat per al desenvolupament del projecte KSÍKPuk. Aquest projecte, en el qual hi participen tots els instituts de secundària de Cornellà, és una mesura singular que representa una mesura d'atenció educativa addicional en l'etapa de secundària, que comporta la realització d'activitats pràctiques fora del recinte escolar. Va adreçat a alumnat de 3r i 4t d'ESO que presentin dificultats generalitzades d'aprenentatge, un baix assoliment de competències, i que normalment genera greus conflictes de convivència en el centre.

L'Institut Esteve Terradas participa també en el Pla Català d'Esport a l'Escola, el qual pretén posar a l'abast de tot l'alumnat de primària i secundària la pràctica d'activitats físiques i esportives, i aprofitar el gran potencial d'aquestes activitats per contribuir a la formació personal i cívica dels nostres joves. Un professor/a d'Educació Física del centre dinamitza i coordina les activitats relacionades amb aquest Pla, de manera que hi hagi una estreta col·laboració entre el centre educatiu, el consell esportiu i l'Ajuntament, amb una oferta d'activitats físiques i esportives que responguin als interessos i demandes canviants dels nois i de les noies. Els monitors i monitores que dinamitzen aquestes activitats formen part de l'alumnat del centre i han fet, prèviament, una formació per aconseguir la titulació de monitoratge poliesportiu. Aquesta formació està subvencionada pel departament d'educació física del centre i només la fa aquell alumnat que demostra tenir bona predisposició i aptituds per desenvolupar aquesta tasca.

Realitzem "benchmarking" (detecció de millors pràctiques) amb altres organitzacions, fomentant entre el professorat l'assistència a jornades d'intercanvis d'experiències en funció de la temàtica, sempre amb la idea de millorar el servei que oferim i satisfer les expectatives dels nostres grups d'interès.

Quant a la relació amb el món empresarial, el fet d'impartir Formació Professional fa que treballem en estreta col·laboració amb empreses i institucions de l'entorn, on el nostre alumnat cursa Formació en Centres de Treball, també en mode DUAL.

4. DIAGNOSI DE LA SITUACIÓ DE LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE

L'Institut Esteve Terradas, fins al curs 2020-2021, estava tipificat com a centre de màxima complexitat. Els canvis socials del nostre entorn, però, han provocat que l'administració hagi rebaixat en dos graus aquesta designació.

Tot i això, les característiques pròpies del centre continuen evidenciant la seva gran complexitat. Es tracta d'un centre que acull uns 1500 estudiants, de diferents nivells educatius i formatius: ESO, Batxillerat, PFI, CFGM, CFGS, cursos de formació ocupacional i d'especialització per a treballadors i treballadores, servei d'acreditació de competències i d'assessorament i reconeixement.

A conseqüència de l'elevada heterogeneïtat d'usuaris, la gestió del centre no és una tasca fàcil. En el dia a dia sorgeixen situacions de conflicte pel que fa a la convivència, a causa de la massificació dels espais, les diferències d'edat, els moviments de persones, entre d'altres.

5. OBJECTIUS DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA I NECESSITATS DETECTADES

5.1 Objectius generals del Projecte de Convivència

El Projecte de Convivència té com a missió contribuir al màxim desenvolupament personal, acadèmic i social de tot l'alumnat. Per a la consecució d'aquest fi, s'estableixen els següents objectius generals:

1. Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.
2. Ajudar a l'alumnat a relacionar-se amb ells/elles mateixos/es, amb els altres i amb el món.
3. Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.
4. Fomentar la mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.
5. Fomentar una cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.

5.2 Objectius específics del Projecte de Convivència

L'Institut treballarà els següents d'objectius específics relacionats amb el creixement personal de l'alumnat i el professorat:

1. Utilitzar la coordinació de mediació com a eina de resolució de conflictes.
2. Potenciar la coordinació de coeducació.

3. Potenciar les activitats extraescolars a tots els nivells educatius del centre, tant per al creixement acadèmic com personal.
4. Reduir el nombre de sancions i expulsions.

6. INDICADORS D'AVALUACIÓ I GRAU D'ASSOLIMENT DELS OBJECTIUS ESPECÍFICS

Els indicadors de d'avaluació dels objectius específics són els següents:

OBJECTIU ESPECÍFIC	INDICADOR D'AVALUACIÓ
1. Utilitzar la coordinació de mediació com a eina de resolució de conflictes.	% de casos resolts satisfactòriament a través del servei de mediació, per curs escolar.
2. Potenciar la coordinació de coeducació.	Nombre d'activitats didàctiques coeducatives per curs escolar.
3. Potenciar les activitats extraescolars a tots els nivells educatius del centre, tant per al creixement acadèmic com personal.	Nombre d'alumnes que participen en activitats extraescolars per curs escolar.
4. Reduir el nombre de sancions i expulsions.	Nombre de faltes disciplinàries a (sense expedient disciplinari).

L'avaluació del Projecte de Convivència es realitzarà a partir dels indicadors d'avaluació elaborats per a cada objectiu específic. El seguiment i l'avaluació del Projecte de Convivència correspondran a la direcció del centre, amb la col·laboració de la comissió de convivència, el claustre i el suport del consell escolar.

7. MESURES DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ EDUCATIVES

7.1 Prevenció

7.1.1 Actituds i valors

L'element més important per a la convivència és la tutoria. Aquest és l'espai per a la detecció de conflictes i les possibles actuacions que se'n deriven. La funció dels tutors/es és fonamental, realitzant les activitats previstes en el Pla d'Acció Tutorial (PAT) de cada nivell amb l'ajuda dels orientadors/es del centre) i totes aquelles activitats de formació definides per a cada nivell des de les Coordinacions d'estudis, el departament d'orientació i la coordinació de mediambient: Tallers de valors, sexualitat, ús correcte d'internet, coeducació, prevenció de consum de tòxics i tabaquisme, respecte i cura del medi ambient, etc.).

7.1.2 Coeducació

L'Institut Esteve Terradas s'ha caracteritzat al llarg dels anys per ser sensible a tots els temes que han tingut a veure amb promoure la coeducació, i per aquest motiu compta amb un projecte propi de coeducació i una persona coordinadora de coeducació. Les seves funcions es poden trobar definides a les Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC).

Des del començament del projecte hem anat avançant en la incorporació de la mirada coeducativa als currículums i a les programacions. Sempre hem estat conscients que aquesta seria una feina difícil i lenta. Poc a poc i al llarg dels anys hem aconseguit que hores d'ara des de tots els currículums es faci una incorporació de temes on, en major en menor mida, estigui present la perspectiva de gènere.

Quant a les **activitats d'aula**, a 1r d'ESO l'alumnat té l'opció de cursar una matèria optativa de coeducació, on es treballa la diferència entre sexe i gènere, la publicitat sexista, i les identitats de gènere entre d'altres. A 2n ESO es fa un trimestre sobre sexualitats i afectivitats, on es treballa la diversitat sexual i afectiva. A 3r i 4t d'ESO es treballa el tema de la prevenció de la violència de gènere en les parelles joves. A 1r, 2n i 3r d'ESO durant el primer trimestre i dintre de la matèria "cultura i valors" s'imparteixen continguts curriculars de coeducació. També, de manera transversal, la coeducació s'ha incorporat als temes proposats pels diferents departaments als treballs de recerca de Batxillerat.

L'institut aprofita també tots els tipus de tallers externs existents sobre temes de coeducació, molts d'ells organitzats per l'Ajuntament de Cornellà, com per exemple el taller sobre "sexualitats" a 1r d'ESO i un a 3r d'ESO, "el mite de l'amor romàntic". També l'alumnat de 3r d'ESO participa en els tallers de TAMAIA, associació amb seu a Barcelona que històricament ha vetllat per la eradicació de les violències masclistes fent acompanyament a dones maltractades. En l'actualitat tenen una línia de treball enfocada en la prevenció sobretot entre les persones joves i a l'assessorament als i les professionals de l'educació (<http://www.tamaia.org/>): "Prevenció de relacions d'abús en les parelles joves". A Batxillerat es fa un cicle sobre diversitat sexual i a Cicles Formatius es fan activitats a demanda dels tutors/es.

Quant a **metodologies**, la gran oportunitat de canvi va venir amb l'inici, el curs 2017-2018 del treball per projectes, metodologia que posa l'aprenentatge de l'alumnat al centre del procés d'Ensenyament-Aprenentatge. El fet d'haver de repensar la nostra tasca docent, ens ha permès que els temes coeducatius s'hagin posat al centre quasi d'una forma natural.

Al llarg d'aquests anys hem desenvolupat dos **programes propis coeducatius innovadors**: "La XAJI" i "T'escolto".

1. **LA XAJI** (Xarxa Activa de Joves per la Igualtat).

L'institut Esteve Terradas va ser centre pilot d'aquest programa organitzat per la Plataforma contra les violències de gènere des del 2013 i que encara ara continua ben viu. Aquest programa consisteix en la formació d'un grup d'alumnes voluntaris/es que des de 1r fins a 4t d'ESO es

converteixen en persones referents entre iguals per tal de treballar sobre temes d'igualtat a l'institut. Com l'experiència ha estat i és molt enriquidora, el CIRD (Centre de Recursos de les Dones de l'Ajuntament de Cornellà) va voler implicar-se i fer seu aquest programa en col·laboració amb la Plataforma. Actualment podem dir que aquest projecte s'ha exportat a tots els instituts del municipi. El nostre centre és centre de referència en aquest sentit i ha col·laborat activament en el fet que a l'actualitat siguem l'únic municipi de Catalunya on es treballa en xarxa entre alumnat de tots els centres de secundària, amb les grans possibilitats que això comporta quant a visibilització de les nostres accions. Actualment s'està treballant per tal d'incorporar també a les escoles de primària en el programa XAJI.

2. **T'escolto**" (Consultori afectiu sexual per l'alumnat).

Aquest programa va sorgir com a necessitat de tractar les diferents problemàtiques individuals que anaven sorgint a mida que la feina de la XAJI es feia més eficient. El programa consisteix en que a les hores del pati de l'ESO i Batxillerat, la persona referent del programa atindrà a tot aquell alumnat que necessiti ser escoltat de forma activa sobre les diferents problemàtiques en les que es trobin personalment, en parella o col·lectivament. Algunes de les actuacions consisteixen en una escolta activa, d'altres en fer passos cap a trencar amb possibles relacions tòxiques, d'altres en assumir identitats de sexe i/o de gènere no normatives. De vegades l'alumnat busca informació concreta sobre dubtes quant a les relacions sexuals, mètodes anticonceptius, o sobre el funcionament del propi cos. El programa es basa en la confidencialitat, sempre i quan no sigui necessari posar en coneixement d'altres persones la problemàtica en qüestió perquè la gravetat del tema així ho requereixi. Aquest servei no podria existir sense l'assessorament professional del CIRD (centre de les Dones de Cornellà) i del servei municipal "Decolors", que ofereix assessorament gratuït sobre temes específics de sexualitat. Una de les funcions del programa "T'escolto" es la derivació de les persones que així ho requereixin cap a aquests serveis municipals que normalment són vistos com a molt llunyans per les persones adolescents que necessiten d'un acompanyament més personalitzat. Podem dir que aquest programa és un servei molt eficaç per tal de poder atendre al nostre alumnat amb una escolta activa i personalitzada, un programa que posa al centre la cura de les persones d'una forma individual i que a l'Esteve Terradas reivindicuem com a model a seguir.

Com a centre educatiu tenim una gran responsabilitat social. És per aquest motiu que el centre treballa per la justícia social amb perspectiva de gènere per tal d'identificar, compensar i superar les desigualtats que genera la nostra societat, sempre buscant la millora educativa del nostre alumnat. Amb aquest objectiu participem en la Plataforma Unitària contra les Violències de Gènere (<https://www.violenciadegenere.org/>), que es va fundar l'any 2002 per donar resposta a la necessitat de visibilitzar la violència de gènere i reclamar actuacions a través de la mobilització ciutadana. La Plataforma està formada per 121 entitats i un gran equip de persones (voluntariat, professionals, etc) de tot Catalunya, que compartim i impulsem un moviment social amb la missió d'eradicar la violència vers les dones de la nostra societat. L'àmbit geogràfic d'actuació, és tot el territori català, tot i que treballem en xarxa amb organitzacions de dones de tot l'Estat i d'Europa.

En resum, a l'Institut Esteve Terradas:

	26/01/2022	DOCUMENT 32	Pàgina 11 de 20
	Revisió 00	PROJECTE DE CONVIVÈNCIA	

- Sensibilitzem el claustre sobre la importància d'una acció educativa que potenciï la igualtat d'oportunitats entre nois i noies.
- Incorporem la coeducació i la prevenció de la violència masclista o homòfoba als diferents documents de centre.
- Disposem d'una estructura organitzativa que afavoreix el treball de la coeducació en el centre.
- Implementem els protocols per a la millora de la convivència elaborats pel Departament d'Educació.
- Planifiquem estratègies de prevenció de les desigualtats de gènere i relacions d'abús de poder.
- Potenciem la participació de tot l'alumnat en igualtat de condicions i d'oportunitats.
- Garantim un ús no sexista dels espais del centre.
- Formem la comunitat escolar en coeducació, en la prevenció de la violència masclista o per raons d'identitat de gènere, expressió de gènere o orientació afectivosexual.
- Recollim i divulguem les bones pràctiques realitzades en coeducació.
- Avaluem el funcionament dels processos i actuacions del projecte coeducatiu i ho recollim en la memòria anual del centre.

A l'Esteve Terradas tenim clar que l'educació és coeducació, i en aquest sentit seguim treballant i incorporant noves maneres de treballar, i noves perspectives per tal de ser un exemple a seguir pel nostre entorn més proper i per la nostra societat en general.

7.1.3 Educació intercultural

L'Institut Esteve Terradas dona resposta pedagògica a l'exigència de preparar a l'alumnat perquè pugui desenvolupar-se en una societat plural i democràtica, garantint en tot moment la igualtat en drets, deures i oportunitats, així com el dret a la diferència en un marc de valors convivencials compartits. El centre promou l'ús de la llengua catalana en un marc plurilingüe com un element de cohesió i igualtat d'oportunitats.

7.1.4 Educació per la pau

L'educació per la pau té com a objectiu fomentar una cultura de pau i no-violència. A l'Institut Esteve Terradas considerem la pau com un estat de convivència en què totes les persones puguin establir entre elles relacions d'harmonia, formant societats lliures i equitatives.

Amb aquest objectiu, realitzem les següents accions:

- Incloem en la carta de compromís educatiu els objectius i compromisos per a la creació i el manteniment d'un entorn de convivència i respecte en el centre.
- Aprofitem les diades commemoratives per reflexionar sobre la pau i els drets humans.
- Reforcem el treball en equip entre l'alumnat i el professorat com un model de convivència.

- Programem accions de servei comunitari orientades al compromís social dintre del currículum.
- Fomentem la mediació com una estratègia de resolució positiva dels conflictes basada en el diàleg i el respecte mutu.

7.1.5 Educació socioemocional

L'educació socioemocional consisteix a ensenyar els nois i noies a ser capaços de reconèixer les seves emocions i les dels altres, a saber-les expressar, utilitzar i controlar de manera positiva.

En l'educació socioemocional de l'alumnat l'Institut treballa els següents aspectes:

- La vinculació emocional amb els i les alumnes, que es va teixint a partir de l'afecte, la cura i l'atenció.
- L'escolta activa, que implica estar atent al què expliquen i així demostrar-los que ens importa el que ens diuen.
- L'acompanyament perquè identifiquin les emocions pròpies i les dels altres.
- La resiliència, que és la capacitat d'enfrontar-se a les dificultats i fracassos i aprendre'n, sempre amb una actitud positiva.

Per reforçar l'educació emocional de l'alumnat de l'ESO, l'Institut Esteve Terradas organitza cada curs uns tallers per a pares i mares, on es treballa especialment la gestió de les emocions dels fills i filles per tal de tenir eines per prendre decisions enfocades cap al benestar de les famílies.

7.1.6 Educació per a la salut

L'educació per a la salut té un paper fonamental en el desenvolupament de la infància i l'adolescència. Els infants i els joves necessiten eines per mantenir actituds positives envers l'afectivitat i la sexualitat, per poder afrontar situacions de risc vinculades amb la salut i per desenvolupar conductes saludables.

El centre participa des de fa molts anys en el Programa Salut i Escola (PSiE), que impulsen conjuntament el Departament de Salut i el d'Educació. Aquest Programa té per objectius millorar la salut dels adolescents mitjançant la realització d'accions d'educació i promoció de la salut, atendre de manera precoç problemes relacionats amb la salut i prevenir situacions de risc, potenciant la col·laboració entre els centres i serveis educatius i els serveis de salut comunitària presents al territori.

El Programa salut i escola preveu dues línies bàsiques d'actuació:

- Potenciar el desenvolupament d'activitats d'educació i promoció de la salut en els àmbits prioritaris d'intervenció del Programa: salut alimentària, salut emocional, salut afectiva i sexual, consum de drogues i tabac i alcohol.

- Facilitar l'accés dels joves a la informació i assessorament en temes relacionats amb la salut mitjançant la consulta oberta.

Cada quinze dies ens visita una persona referent (pediatra) del CAP de la Gavarra, que està disponible durant dos matins per a l'alumnat que vulgui fer alguna consulta o plantejar algun tema relacionat amb la salut.

El seguiment i realització de les activitats que formin part del programa salut i escola corresponen al/la cap d'orientació del centre.

7.1.7 Educació en l'esforç i la responsabilitat

L'esforç constitueix la base fonamental perquè l'alumnat obtingui un major rendiment. El valor de l'esforç els ajudarà a ampliar al màxim les capacitats que porten dins per obtenir uns millors resultats. També els permetrà vèncer i superar els obstacles en els diferents àmbits de la seva vida. Entenem per responsabilitat la capacitat de dur a terme els compromisos adquirits i d'assumir les conseqüències dels seus actes. En l'àmbit escolar, es tracta, doncs, d'aconseguir que l'alumnat es comprometi en el procés d'aprenentatge, és a dir, que sàpiga quins són els seus deures i dur-los a terme de la forma més autònoma possible.

L'esforç i la responsabilitat es concreten en el compromís de l'alumnat amb el seu procés d'aprenentatge. En aquest sentit, la responsabilitat comporta establir uns objectius, comprometre's i esforçar-se per tal d'assolir-los. Amb aquest objectiu, les famílies de l'alumnat de 1r d'ESO i la Direcció del centre signen la carta de compromís educatiu.

El professorat de l'Institut Esteve Terradas treballa per implicar a l'alumnat en la consolidació de l'hàbit d'estudi, tant a l'escola com a casa, així com el fet d'aprendre a compaginar el temps de lleure amb el de les obligacions. Cal tenir en compte que l'esforç és el resultat d'un procés en el qual també intervé la motivació perquè l'alumnat assoleixi els seus objectius. Conèixer-ne els interessos i despertar-ne la motivació facilitarà aquest procés.

L'esforç no sempre és garantia d'èxit. Les diferents capacitats i habilitats que puguin tenir els nostres alumnes també són factors decisius. Per aquest motiu, des de les tutories s'ajuda l'alumnat perquè conegui i assumeixi les pròpies limitacions i toleri la frustració quan no assoleixi les seves fites. A més, els resultats de l'esforç no sempre són visibles a curt termini i cal engrescar-los perquè siguin constants. És important també fer veure a les famílies, a través de les reunions o contactes amb els tutors i les tutores la importància de l'esforç i la responsabilitat com un mitjà per assolir, en general, qualsevol objectiu i, en concret, els escolars.

D'altra banda, en l'àmbit social, cal prendre consciència que tots plegats formem part d'una societat que promulga una sèrie de drets, però que també exigeix el compliment d'un seguit de deures i responsabilitats. En aquest sentit, a l'Institut Esteve Terradas s'incideix en la necessitat d'implicar l'alumnat en el món en què viuen, de convertir-los en ciutadans actius i compromesos. Des del Servei comunitari que l'alumnat realitza a 4t d'ESO es promouen aquests hàbits i capacitats pròpies de la competència social i ciutadana.

7.1.8 Educar en el respecte

El respecte s'entén com l'actitud de reconeixement dels drets de les persones i la valoració de la seva identitat, opinió i manera de pensar, i constitueix el principi bàsic per viure i conviure en societat. La manca de respecte pot generar conflictes en tots els àmbits: personal, familiar, escolar, etc.

Per fer possible una bona convivència, a l'Institut Esteve Terradas es potencia el respecte cap a un mateix, cap als altres i cap al medi on vivim.

Respecte a un mateix

Respectar-se un mateix és atendre i satisfer les pròpies necessitats, conèixer i valorar les pròpies qualitats i valors, i acceptar els errors. Només aprenent a respectar-se un mateix es pot respectar, valorar i acceptar les diferències i els errors dels altres. Des de les tutories es promou entre l'alumnat que el respecte a un mateix no ha de dependre de l'opinió o el reconeixement dels altres. Una bona autoestima permet a l'alumnat ser positiu, tenir confiança en si mateix i en els altres, la qual cosa facilita els aprenentatges, les relacions socials i proporciona benestar.

Respecte als altres

Educar en el respecte suposa l'acceptació i el reconeixement de les altres persones, dels seus drets i la seva forma de pensar. A l'Institut Esteve Terradas es garanteix l'expressió de les opinions i creences en un marc de llibertat i respecte, evitant qualsevol tipus de discriminació per motius de discapacitat física o psíquica, origen ètnic, racial o nacional, sexe, identitat de gènere o orientació afectivosexual. El respecte és un dels valors fonamentals al centre i implica a tota la comunicat educativa: alumnat, professorat, personal d'administració i serveis i famílies. En el marc del Projecte de Convivència, el respecte entre els diversos membres de la comunitat educativa constitueix un valor fonamental per tal d'aconseguir un bon clima de centre i l'èxit educatiu de tot l'alumnat.

Respecte al món

A l'Institut Esteve Terradas es fomenta el valor del respecte envers el món: ensenyem l'alumnat a valorar i tenir cura del seu entorn més proper, la natura i el medi ambient. Som escola verda i treballem amb l'alumnat i el professorat pel reciclatge de materials i la reducció del consum energètic (aigua dels lavabos, llums innecessàries, etc.). Impliquem també l'alumnat en la cura dels materials (llibres, ordinadors, estris, agenda, etc.) i dels espais comuns.

7.1.9 Educar en la gestió positiva dels conflictes

Els conflictes lleus són un conjunt de conductes contràries a les normes de convivència del centre. Es tracta, majoritàriament, de conductes disruptives a l'aula i situacions de conflicte interpersonal.

Són considerades conductes contràries a la convivència totes les tipificades per l'article 37.1 de la Llei d'Educació, quan no siguin de caràcter greu, i també les faltes injustificades d'assistència a classe i de puntualitat.

Els conflictes lleus són font de malestar i dificulten el dia a dia en el centre. Són conductes a les quals, sovint, cal dedicar molt de temps i d'esforços i que tenen efectes negatius sobre el clima relacional i sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge. Moltes d'aquestes conductes disruptives s'eviten o minimitzen plantejant estratègies de gestió eficaç d'aula que inclouen, entre altres, la diversificació de metodologies, el treball en equip, el treball per projectes, etc.

Així mateix, l'adquisició d'estratègies proactives possibilita que l'alumnat sigui competent per resoldre el conflicte en la seva fase inicial. El servei de mediació que ofereix el centre té com a objectiu principal proporcionar a l'alumnat les eines, les estratègies i les habilitats necessàries per entendre el conflicte com una oportunitat d'aprenentatge i gestionar-lo de manera constructiva per tal de transformar-lo eliminant els elements violents.

En el cas que, malgrat les mesures preventives i proactives tant a nivell individual com grupal, el conflicte es produeixi o persisteixi, caldrà posar en marxa estratègies d'intervenció. En aquest sentit, les Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC) recullen quines són les conductes considerades faltes lleus i determinen les mesures correctores i sancionadores oportunes. Aquestes han de tenir un caràcter reparador i restauratiu i, sempre que sigui concordant, poden incloure alguna activitat d'utilitat social per al centre o l'entorn.

7.1.10 Inclusió

L'educació inclusiva és aquella que ofereix a tot el jovent altes expectatives d'èxit educatiu, independentment de les seves característiques, necessitats o discapacitats, i l'oportunitat de créixer i aprendre conjuntament compartint experiències i situacions d'aprenentatge. L'Institut Esteve Terradas es defineix com un centre inclusiu que s'adapta a la diversitat de l'alumnat, identificant les barreres que dificulten l'aprenentatge, la socialització i la participació de l'alumnat i treballa per eliminar-les o minimitzar-les. L'Institut defensa els següents principis:

- El reconeixement de la diversitat com un fet universal.
- El sistema inclusiu com l'única mirada possible per donar resposta a tot l'alumnat.
- La personalització de l'aprenentatge perquè tothom pugui desenvolupar al màxim les seves potencialitats.
- L'equitat i la igualtat d'oportunitats com a dret de tot l'alumnat a rebre una educació integral i amb expectatives d'èxit.
- La participació i la corresponsabilitat per construir un projecte comú a partir del diàleg, la comunicació i el respecte.
- La formació del professorat per promocionar oportunitats de creixement col·lectiu i per desenvolupar projectes educatius compartits.

En aquest context es defineix l'atenció educativa com el conjunt de mesures i suports destinats a tot l'alumnat, amb la finalitat que avancin en l'assoliment de les competències de cada etapa educativa i la transició a la vida adulta, tot afavorint el seu desenvolupament personal i social, en el marc d'un sistema educatiu inclusiu. El centre promou l'atenció educativa a tot l'alumnat i es fixa de forma especial en aquells alumnes persones amb un risc més gran de marginació o d'exclusió, fet que implica establir un seguiment i una actuació específics per donar respostes adequades a les seves necessitats.

Les mesures i els suports per a l'atenció educativa preveuen el grau d'intensitat que correspongui: mesures i suports universals (adreçats a tot l'alumnat), addicionals (per a l'alumnat amb circumstàncies personals singulars o de vulnerabilitat) i intensius (actuacions extraordinàries adaptades a la singularitat de l'alumnat amb necessitats educatives especials).

7.1. 7.2 Intervenció: Resolució de conflictes

La resolució dels conflictes passarà indispensablement pels tutors/es. Un conflicte és una situació que està afectant emocionalment a l'alumne/a. És molt important seguir el procediment següent:

1. La recollida d'informació per aconseguir definir clarament quina és la situació i els elements que estan interaccionant per generar el conflicte. Definir el perquè. Poden ser problemes familiars, de relació amb els amics, amigues o professorat.
2. Diagnosi del conflicte. Definició del com. Quina és l'afectació.
3. Definició de l'actuació més adient amb l'ajuda de la família, del/la psicopedagog/a del centre, del servei de mediació o d'algun servei extern al centre.

La resolució dels conflictes des del punt de vista disciplinari està definida a les NOFC. És important saber que es podrà canviar la sanció per treballs socials o treballs a la comunitat, prèviament pactats amb la família

7.2.1 Mediació

El centre disposa del **servei de mediació**, que ens ajuda en molts casos a resoldre conflictes entre els diferents membres de la comunitat educativa. Les funcions del/la coordinador/a de mediació es poden trobar a les Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC), així com el protocol d'actuació en cas de mediació.

La mediació és un sistema alternatiu de resolució de conflictes a l'Institut Esteve Terradas. És la intervenció no obligatòria d'una tercera persona, que ajuda els membres de la comunitat escolar confrontats a resoldre els seus problemes. Es basa en el principi "ningú no perd, tothom guanya" i es planteja pels conflictes que no revesteixin una gravetat extrema i no precisin d'una actuació immediata. Els objectius del servei de mediació són els següents:

1. Desenvolupar una estratègia pacificadora basada en el diàleg i el respecte, tot aprenent a solucionar conflictes per mitjà de decisions que involucrin directament a les persones implicades.
2. Reduir el nombre d'incidents entre els membres de la comunitat educativa, creant en el centre un ambient més relaxat i productiu, tot reduint el nombre de sancions i expulsions.
3. Desenvolupar actituds cooperatives en el tractament dels conflictes al buscar junts solucions satisfactòries per ambdues parts.
4. Ajudar a reconèixer i valorar els sentiments, interessos, necessitats i valors propis dels altres.
5. Potenciar la figura del/de la mediador/mediadora que permeti formalitzar una eina més a l'hora de resoldre conflictes, sense la necessitat de que segons quins casos passin per l'equip directiu o la comissió de convivència, oferint altres vies de solució.
6. Potenciar el lideratge positiu.
7. Desenvolupar la capacitat de diàleg i la millora de les habilitats comunicatives, sobre tot l'escolta activa.

Per a assolir aquests objectius l'Institut compta amb una persona responsable de mediació que s'encarregarà de vetllar per tot el procés. Així mateix, un equip mediador, que podrà estar format per representants de l'alumnat, del professorat, dels pares i les mares, i dels membres del PAS, farà el seguiment dels casos mediats. D'aquest seguiment en quedarà constància en el full de registre d'actes de mediació. La mediació afecta a tots els grups del centre, a tots els nivells de l'ESO, 1r de Batxillerat, PFI i Cicles Formatius.

8. CONCRECIÓ DE PROTOCOLS DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT SITUACIONS DE CONFLICTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA

8.1 Protocol per a detectar casos de maltractaments

Cal recordar que tot maltractament ha de ser considerat com una situació greu. Davant la detecció per part de qualsevol professional d'un possible cas de maltractament, cal informar a la Direcció/equip directiu de l'Institut. S'iniciaran les actuacions pertinents per part del centre amb la col·laboració i suport de l'EAP. En el cas que es determinés que no requereix una acció protectora immediata, el cas ha de ser derivat, com a mínim, als Serveis Socials de zona i a valoració sanitària, si escau. Des del mateix centre/EAP/Inspecció es poden prendre accions. En el cas que es determinés que cal dur a terme accions protectores immediates, el centre ho comunicarà amb caràcter urgent per escrit a la DGAIA i, simultàniament, a la Fiscalia de Menors o al Jutjat de Guàrdia, SSTT/Inspecció i els Serveis Socials.

8.2 Protocol en cas de detectar casos de “bullying” escolar entre iguals

Darrera el terme “bullying” ens estem referint a tot tipus d'agressions reiterades (físiques, verbals, socials i mitjançant tecnologies digitals) que es produeixin entre companys i companyes en forma de assetjament. Davant qualsevol sospita de bullying, el cas serà derivat al Servei de Mediació e informada degudament la Prefectura d'Estudis. El Servei de Mediació s'assessorarà amb l'EAP i el/la orientador/a del centre per a fer proposta, si cal, de mesures protectores i correctores. La Prefectura d'Estudis obrirà el corresponent expedient sancionador. Les famílies afectades han d'estar informades i assessorades.

8.3 Prevenció del tabaquisme i de l'alcoholisme i el consum de substàncies tòxiques

D'acord amb la normativa vigent, és prohibida la venda i el subministrament de productes derivats del tabac, i també fumar en totes les dependències dels centres educatius. La Llei insisteix especialment en el paper modèlic dels professionals docents i sanitaris, en la seva tasca educativa, de sensibilització, conscienciació i prevenció mitjançant el foment d'estils de vida sense tabac.

La prohibició de fumar és absoluta i afecta totes les persones que estiguin a l'interior i als accessos de qualsevol dels recintes esmentats. La normativa no permet que els centres educatius públics tinguin àrees habilitades per a fumadors.

Tampoc no és permesa la venda ni el consum de begudes alcohòliques en els centres educatius. Es recorda que són alcohòliques totes les begudes amb més de 0,5 graus d'alcohol. La cervesa es considera beguda alcohòlica.

En el marc de les seves funcions, el director o directora del centre públic ha de vetllar pel compliment de les mesures previstes en la normativa i per la creació i el manteniment d'una cultura organitzativa que promogui un ambient saludable lliure de fum. Així mateix, correspon al Consell Escolar l'avaluació del compliment d'aquestes mesures en el marc de les seves funcions d'avaluació del desenvolupament de l'activitat del centre.

Per la detecció de tòxics a l'Institut es seguirà el procediment indicat als manuals de serveis de l'ESO-Batxillerat i de Formació Professional. Aquest procediment assenyala que davant qualsevol cas de consum, pertinença o sospita de tràfic ha de ser informada la prefectura d'estudis corresponent i el/la orientador/a per a què, mitjançant aquest/a últim/a, es faci la derivació de l'alumnat afectat al servei de prevenció de zona. La situació de consum, pertinença o sospita de tràfic, d'acord al procediment citat, pot suposar l'obertura del corresponent expedient sancionador.

9. LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

En el si del Consell Escolar del centre es constitueix una **Comissió de Convivència** integrada pel director o la directora, que la presideix, un representant del professorat, un representant dels pares i mares i un representant de l'alumnat, designats pel Consell Escolar del centre entre els seus membres. De la Comissió de Convivència en forma part el secretari o secretària, amb veu, però sense vot.

La Comissió de Convivència col·labora en la planificació, l'aplicació i el seguiment del Projecte de convivència i té un paper destacat en la fase de seguiment i avaluació del Projecte, amb el seguiment de les mesures d'actuació durant el curs escolar i l'elaboració, si escau, de propostes de millora.

La Comissió de Convivència, dintre del **Consell Escolar**, té les següents competències:

- a) Conèixer la resolució de conflictes disciplinaris i vetllar perquè s'atenguin a la normativa vigent. En cas que la família de l'alumnat o aquest mateix no accepti les mesures disciplinàries adoptades pel director/a, el Consell Escolar, a instància del/la propi/a alumne/a, pares, mares o tutors legals, pot revisar la decisió adoptada i proposar, si s'escau, les mesures oportunes.
- b) Proposar mesures i iniciatives que afavoreixin la convivència en el centre, la igualtat entre homes i dones, la igualtat de tracte i la no discriminació, la resolució pacífica de conflictes i la prevenció de la violència de gènere.